

משרד החינוך

תפוחים מן המדבר, סביון ליברכט

בסיפור זה נעסוק באהבה בין שניים המגשרת על פערים בין העולם הדתי לעולם החילוני. נדון בקשיים החיצוניים (המשפחה, נורמות ודעות קדומות) שבהם נתקלים בני הזוג האוהבים ובדרכים לקיומה של אהבה זו כאהבת אמת. נבחן ערכים הנלווים לאהבה (מסירות, השקעה, כבוד, שוויון וכדומה) ובמימוש העצמי שבה. משימות (לפי המקראה "שורשים וכנפיים"):

א. קריאת הסיפור לפי חלוקה מבנית

האקספוזיציה (עמ' 112-113 עד "...לפני ארבע שנים"). ויקטוריה האם בדרכה לקיבוץ בדרום כדי להשיב את בתה רבקה לירושלים. התודעה הפנימית שלה נחשפת במחשבותיה על הדרך שבה תשיב את בתה אל משפחתה. הבעיה שעומדת היא מתמודדת תהפוך לבעיה המרכזית של העלילה. - דיון על דמות האם כפי שעולה באקספוזיציה והדרכים שעליהן היא חושבת כיצד להשיב את בתה לחיק המשפחה והדת.

הפגישה והשיחה בין ויקטוריה לרבקה (עמ' 113-115 עד "...כאן יותר"). בחלק זה בין האם ובתה לא מתפתח קונפליקט, אלא קרבה, דיאלוג ופתיחות. - האם והבת מדברות בפתיחות על אהבה. מהו הפער העולה בין השניים בנושא האהבה?

תחילת היווצרות הקשר בין ויקטוריה לדובי (עמ' 115-117 עד "כאם המרגיעה ילדתה"). - בחלק זה ויקטוריה לומדת להכיר את דובי, בן זוגה של בתה רבקה. - "לבה כבר הלך אחריו". מה גורם לוויקטוריה לשנות דעתה על דובי? - דובי מספר לוויקטוריה על מטע התפוחים שהוא מטפח. בדבריו הוא מסביר איך הוא מצליח לגדל במזג אוויר מדברי תפוחים הזקוקים לקור. מה נלמד על דובי מעיסוקו זה? - יודגשו הערכים הנקשרים לדמותו (התמדה, השקעה, אהבת הטבע). - כותרת הסיפור "תפוחים מן המדבר" מקבלת בשלב זה את משמעותה מעיסוקו של דובי בגידול תפוחים. נדון במשמעות הנרמזת לאהבה של דובי ורבקה.

משרד החינוך

החלום עמ' 117 מ-"מולך גבעות החול" עד עמ' 118: "ושערו להבה".
החלום שחולמת ויקטוריה נחשב לשיא ההתפכחות במסע הפיזי והנפשי שהיא עושה אל בתה. היא מתקרבת אל בתה, מבינה את משמעות הזוגיות שבחרה ונחשפת לנוכחות האהבה בקשר הזוגי. לאור זאת, היא יכולה בשלב הראשון לחזור אל אהבת נעוריה בחלום. אחר כך תבין גם במודע את חשיבות האהבה בחייה הזוגיים עם בעלה.

- פענוח החלום וסמליו בנוגע לשני סיפורי האהבה – סיפור האהבה של ויקטוריה בימי נעוריה עם משה אלקיים ושל רבקה עם דובי.
- דיון באנלוגיה הניגודית בין שני סיפורי האהבה האלה.

הסיום (עמ' 118)

ויקטוריה חוזרת לירושלים והפעם מחשבותיה חיוביות. היא יודעת שלרבקה טוב עם אהבתה. על כן תאמר לאחותה: "בתי הקטנה לימדה אותי דבר". לבעלה תגיש תפוח בדבש ותספר לו על גידול תפוחים במדבר, תפוחים שהיו בעבורה למשל על אהבה.

דיון בעניינים האלה:

- סיום הסיפור ומשמעותו בנוגע לסיפור (תובנות של קבלה, גישור, מימוש עצמי, מקום האהבה בחיי האדם).
- חשיבות הדיאלוג במצבים של פער בהשקפות עולם.
- ערכים הקשורים לאהבה וביחסים שבין אדם לרעהו.

ב. צפייה בסרט "[תפוחים מן המדבר](#)"

דיון בעקבות הצפייה:

- מהן הסיטואציות שבהן העצים הסרט את הדרמטיות לעומת הסיפור? תארו אותן והסברו מהם האמצעים שיצרו דרמטיות בסרט.
- מה בחר יוצר הסרט להוסיף לסיפור? פרטו את התוספות וחוו עליהן את דעתכם. האם תוספות אלו פגמו בחוויה שלכם או תרמו לה? נמקו דבריכם.